

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія правових та психологічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

ВСП ВФКЕП ЗУНУ

Лілія ЗАБРОДІНА

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Галузь знань: 08 Право

спеціальність: 081 Право

освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

освітня програма – освітньо-професійна програма «Право»

освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з права

Форма навчання	Курс	Семестр и	Лекції	Практичні	ІРС	Разом	СРС	Форма контролю
денна	IV	VII-VIII	52	41	6	180	81	екзамен

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальне право» для студентів спеціальності 081 Право, освітня програма – освітньо-професійна програма «Право»

Розробник: Ігор НОСАЛЬСЬКИЙ, викладач циклової комісії правових та психологічних дисциплін

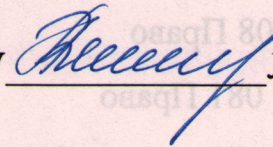
Затверджено на засіданні циклової комісії правових та психологічних дисциплін

протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова циклової комісії Тетяна ВДОВИЧЕНКО

Схвалено методичною радою ВСП ВФКЕП ЗУНУ,

протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова методичної ради ВСП ВФКЕП ЗУНУ Лілія ЗАБРОДИНА

Форма контролю	СРС	Разом	ІРС	ІІР	Лекції	Семестр	Курс	Форма навчання
екзамен	81	180	6	41	22	VII-VIII	IV	день

ВСТУП

Навчальна дисципліна “Кримінальне право” є важливою складовою системи права України, що має своїм завданням вивчення кримінального права як самостійної галузі права з урахуванням здобутків науки кримінального права та практики застосування кримінального законодавства.

Робочу навчальну програму дисципліни “Кримінальне право” розроблено відповідно до положень Кримінального кодексу України 2001 року (із змінами та доповненнями). Кримінальний кодекс України є законодавчою базою в боротьбі зі злочинністю і спрямований на охорону та захист основних прав і свобод особи, тобто на реалізацію положень Конституції України та загальновизнаних принципів і норм міжнародного права. Навчальна дисципліна “Кримінальне право” належить до нормативних, професійно орієнтованих юридичних дисциплін та посідає провідне місце у підготовці слідчих, прокурорів, адвокатів, суддів та юристів інших профілів.

Вивчаючи курс навчальної дисципліни “Кримінальне право”, студенти ознайомлюються не тільки з кримінально-правовими нормами, а й вивчають судову практику, мають змогу спостерігати як у міру накопичення знань змінювалися підходи до вирішення низки питань кваліфікації та класифікації суспільно небезпечних діянь, як злочинів.

Вивчення кримінального права передбачає опанування знаннями та вміннями, достатніми для забезпечення правильної кваліфікації злочинів та надійного захисту прав і свобод людини, вирішення завдань правосуддя. Кримінальне право дає можливість поглибити уявлення про законність, дозволяє забезпечувати виховання студентів у дусі відданості ідеям правової держави.

Метою вивчення навчальної дисципліни є:

- поглиблене вивчення студентами всіх положень Кримінального кодексу та механізму його застосування у практичній діяльності;
- засвоєння студентами загальних принципів і напрямів кримінальної політики України, предмету та функцій кримінального права, змісту законодавства про кримінальну відповідальність;
- навчитися правильно орієнтуватися в чинному законодавстві, вміння співвідносити теоретичні знання з практикою їх застосування, набуття вмінь застосування норми кримінального права при кваліфікації злочинів на підставі неухильного дотримання принципу законності;

➤ ознайомлення студентів із станом основних проблем науки кримінального права, проблем законодавства та практики його застосування, шляхів їх вирішення, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення професійного рівня;

➤ підвищення правової культури та ерудиції майбутніх фахівців, ознайомлення з досвідом інших держав;

➤ формування переконаності та впевненості студентів у необхідності знань із кримінального права, дотримання законів про кримінальну відповідальність, почуття відповідальності перед суспільством.

Міждисциплінарні зв'язки: “Кримінальний процес”, “Основи філософських знань”, “Теорія держави та права”, “Конституційне право”, “Адміністративне право”, “Адвокатура”, “Основи судових та правоохоронних органів”, “Діловодство”, “Аграрне право”, “Екологічне право”, “Виконавче провадження” тощо.

Заняття з кримінального права проводять на основі раціонального поєднання активних форм та методів навчання із застосуванням кращого професійного досвіду, інноваційних технологій навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- предмет, систему та джерела кримінального права і зміст складових його інститутів;

- функції та систему принципів кримінального права;

- поняття та ознаки закону про кримінальну відповідальність;

- поняття та ознаки злочину, об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочинів і складу злочину;

- наукові основи та процес кваліфікації злочинів;

- гарантії захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;

- методи та форми попередження злочинів;

- процесуальні форми взаємодії органів та осіб, що здійснюють кримінально-процесуальну діяльність між собою, з іншими державними органами;

вміти:

- вільно орієнтуватися в системі норм та інститутів Загальної та Особливої частини кримінального права, інших правових актів, у частинах, що мають безпосереднє відношення до кваліфікації конкретних злочинів;

- здійснювати пошук та об'єктивний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при кримінально-правовій кваліфікації;

- Ухвалювати обгрунтовані та законні рішення;

- тлумачити чинне кримінальне законодавство, використовувати теоретичні знання у правозастосовній практиці;
- забезпечувати захист прав і свобод людини;
- правильно застосовувати норми Загальної та Особливої частин Кримінального кодексу України під час кримінально-правової кваліфікації;
- організовувати виконання ухвалених рішень.

Навчальна дисципліна покликана сформувати у студентів знання, уміння та навички з правового регулювання суспільних відносин, щодо реалізації кримінального закону, знання чинного законодавства про кримінальну відповідальність, забезпечення правильного застосування кримінально-правових норм.

Результатом вивчення навчальної дисципліни “Кримінальне право ” повинен стати комплекс знань і вмінь студентів, які необхідні у професійній діяльності з урахуванням напрямку кримінально-правової спеціалізації.

Під час вивчення дисципліни необхідно використовувати рішення Конституційного Суду України та постанови Пленуму Верховного Суду України, практику інших судів і слідчих органів з конкретних справ. Студенти мають постійно вивчати матеріали часописів “Офіційний вісник України”, “Відомості Верховної Ради України”, “Право України”, “Вісник Верховного Суду України”, “Юридичний вісник України”. У зв’язку з постійними та численними змінами у законодавстві України викладачам і студентам запропоновано використовувати дані офіційного веб-порталу Верховної Ради України www.zakon.rada.gov.ua, офіційного веб-сайту Верховного Суду України <http://www.scourt.gov.ua> та Єдиного державного реєстру судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни «Кримінальне право»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 6	Галузь знань 08 «Право»	Блок обов'язкових дисциплін цикл професійної підготовки
Змістових модулів – 2	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 180 год.		4 -й
		Семестр
		7-й, 8-й
		Лекції
		52 год.
		Практичні
		41 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		81 год.
		Індивідуальні завдання:
		6 год.
		Вид контролю:
		Залік – 7 семестр; Іспит – 8 семестр

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»

2.1. Мета викладання дисципліни:

1) сформувати у студентів усвідомлення необхідності знання кримінально – виконавчого права як галузі права та навчальної дисципліни, що вивчає порядок виконання (відбування) покарань, застосування до засуджених заходів виправного впливу, нагляд і контроль за виконанням покарань, правовий статус осіб, які відбувають покарання, структуру (систему) установ та органів держави, що виконують покарання, а також порядок (особливості) виконання (відбування) усіх видів кримінальних покарань;

2) розкрити роль і значення науки кримінально–виконавчого права, яка не тільки вивчає напрямки вирішення проблем боротьби із злочинністю, а й досліджує питання ресоціалізації засуджених у площині пенітенціарної психології, пенітенціарної педагогіки, теорії виховання тощо;

3) донести до відома студентів, що на практиці норми кримінально–виконавчого права врегульовують широке коло суспільних відносин, які виникають під час виконання (відбування) усіх видів покарань; відносин, що виникають між установами та органами, які виконують вироки, і засудженими; відносини, що виникають у зв'язку з участю громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених; відносини, що виникають між власником підприємства і засудженими, які там працюють, з приводу виконання покарання; відносини, що виникають між установами і органами виконання покарання та окремими громадянами з приводу виконання певних видів покарань. Завдання вивчення дисципліни Викладання дисципліни має науково-практичне спрямування для формування у студентів правосвідомості та високої правової культури, вміння виробити практичні навички використання нормативних положень кримінально-виконавчого права під час вирішення проблемних ситуацій (казусів), які виникають у процесі виконання покарання.

2.2. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисциплін

В результаті вивчення дисципліни “Кримінальне право” студенти повинні володіти загальнокультурними компетенціями (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Уміння планувати та організовувати свою професійну діяльність

ЗК7. Грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК9. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

ЗК10. Здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси та мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами.

В результаті вивчення дисципліни “Кримінальне право” студенти повинні володіти такими фаховими компетентності спеціальності (ФК)

ФК5. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК6. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК7. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

ФК8. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК10. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

2.3. Результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни «Кримінальне право» формуються елементи наступних загальних і професійних компетенцій:

- знання та розуміння предметної галузі, професії; основних концепцій, базових категорій, юридичних понять;
- здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов’язань, з повагою ставитися до права й закону;
- здатність визначати, формулювати та розв’язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення ;
- здатність розуміти значення інформації в сучасному суспільстві, відповідально ставитися до питань інформаційної безпеки;
- уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології;
- здатність брати участь у розробці нормативно-правових актів;
- уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури;
- здатність забезпечувати дотримання законодавства суб’єктами права;
- здатність здійснювати професійну діяльність у повній відповідності до закону;
- вміння реалізовувати норми матеріального і процесуального права в професійній діяльності, правильно застосовувати нормативно-правові акти;
- вміння юридично правильно кваліфікувати факти і обставини;

- здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- розуміння необхідності поваги до честі та гідності особистості, захисту прав і свобод людини і громадянина;
- здатність запобігати, розкривати та розслідувати правопорушення, зокрема виявляти та сприяти попередженню корупційної поведінки;
- вміння виявляти та усувати причини й умови, що сприяють вчиненню правопорушень;
- володіння юридичною термінологією та юридичною технікою, здатність правильно відтворювати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації;
- здатність проводити юридичну експертизу нормативно-правових актів;
- здатність тлумачити нормативно-правові акти, надавати кваліфіковані юридичні висновки і консультації.

2.4. Програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні досягти програмних результатів навчання (ПРН)

ПРН5. Використовувати у професійній діяльності нормативно- правові акти України та рекомендації належних правозастосовчих (законодавчих, судових, правоохоронних тощо) практик у галузі юридичної освіти та науки.

ПРН6. Оприлюднювати серед фахівців і нефахівців юридичну інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід в галузі професійної діяльності.

ПРН8. Нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах.

ПРН9. Використовувати інноваційні підходи для вирішення професійних завдань.

ПРН10. Навчатись з високим рівнем автономності та академічної доброчесності.

ПРН11. Здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу.

ПРН12. Формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації.

ПРН13. Застосовувати загальні вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення.

ПРН14. Здійснювати правову допомогу у захисті прав і законних інтересів громадян.

ПРН15. Складати документи, в яких відображається або посвідчується інформація, що має правове значення.

ПРН16. Ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації.

ПРН17. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на підставі нормативно-правових актів України та етичних стандартів правничої професії.

2.5. Завдання лекційних занять

Завданням лекційних занять є ознайомлення студентів із основними положеннями та інститутами кримінального права, зокрема, Особливої частини. Завдання лекцій полягає у викладанні студентам теоретичного матеріалу з обґрунтування окремих положень чинним кримінальним законодавством та матеріалами судової практики.

2.6. Завдання практичних занять

Завдання семінарських (практичних) занять полягає у тому, щоб студенти оволоділи теоретичними знаннями що стосуються певних тем, а також засвоєння нормативної бази яка регулює ту чи іншу сферу суспільних відносин.

Дана форма занять передбачає позитивний розгляд проблем, що стосуються сучасного стану кримінально-виконавчих правовідносин. Під час проведення семінару студенти розв'язують практичні завдання, які дають можливість поглибити знання та їх уміння стосовно застосування кримінально-виконавчого законодавства в практичній діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

1.1. Поняття та система кримінального права України

Поняття та ознаки кримінального права як самостійної галузі права. Завдання та функції кримінального права. Предмет та метод правового регулювання.

Суб'єкти кримінально-правових відносин, їхні права та обов'язки.

Система кримінального права. Загальна та Особлива частини кримінального права України, їх особливості та взаємозв'язок.

Кримінальне право та суміжні галузі права. Наука кримінального права, її предмет, метод, завдання.

Співвідношення кримінального закону, науки кримінального права та судової практики в кримінальних справах у системі галузі кримінального права.

1.2. Принципи кримінального права

Поняття принципів кримінального права. Принципи як особливий елемент змісту кримінального права України. Система принципів кримінального права.

Міжгалузеві принципи кримінального права. Вплив міжгалузевих принципів права на зміст окремих інститутів і норм.

Галузеві принципи кримінального права України. Їх основний зміст та особливості дії на сучасному етапі розвитку суспільства. Взаємодія принципів кримінального права між собою.

Взаємодія принципів кримінального права України між собою. Можливість виникнення колізії (суперечностей) між окремими його принципами. Необхідність вирішення таких колізій на нормативно-правовому (законодавчому) рівні.

1.3. Закон про кримінальну відповідальність

Поняття закону про кримінальну відповідальність, його функції, специфічні риси та значення. Структура Кримінального кодексу України. Диспозиції та санкції статей Особливої частини Кримінального кодексу: поняття та види. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність.

Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Визначення часу вчинення злочину. Прийняття закону про кримінальну відповідальність, його оприлюднення, набрання ним чинності та час припинення його чинності. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі. Конституція України про зворотну силу закону. Проблема застосування проміжного закону про кримінальну відповідальність.

Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі. Зміст територіального принципу. Поняття місця вчинення злочину. Зміст принципів громадянства універсального та реального. Правові наслідки засудження особи за межами України. Екстрадиція – поняття та правила застосування. Поняття та види дипломатичних імунітетів.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

Створення проекту нормативно-правового акту. Опрацювання нормативно-правової бази та аналіз судової практики України.

1.4. Поняття та види злочину

Проблеми визначення поняття злочину в теорії кримінального права. Поняття злочину у чинному КК України та його основні ознаки: наявність діяння (дія чи бездіяльність), суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність, наявність суб'єкту злочину. Поєднання формальних і матеріальних ознак у визначенні поняття злочину. Кримінально-правові ознаки злочину. Органічна єдність і загальна характеристика основних ознак злочину. Важливість положення ч. 2 ст. 11 КК України щодо малозначності діяння для змісту поняття злочину.

Класифікація злочинів у кримінальному праві. Окремі класифікації злочинів за різними підставами (за ознаками та видами об'єкту посягання, за формами вини, мотивами вчинення) та їх кримінально-правове значення. Класифікація злочинів за ступенем їх тяжкості, передбачена у ст. 12 КК України, та її значення.

1.5. Кримінальна відповідальність та її підстави

Кримінальна відповідальність як різновид юридичної відповідальності. Поняття та підстави кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Умови кримінальної відповідальності.

Співвідношення понять “кримінальна відповідальність” і “кримінальне покарання”. Місце кримінальної відповідальності в системі кримінально-правових заходів. Підстави виникнення та припинення кримінальної відповідальності за Кримінальним кодексом України.

Наукові підходи до вивчення проблеми кримінальної відповідальності.

1.6. Склад злочину

Поняття та значення складу злочину. Елементи складу злочинів.

Поділ складів злочинів на види залежно від їх конструкції в законі та характеру суспільної небезпеки. Обов'язкові та факультативні ознаки складу злочину.

Співвідношення поняття злочину та поняття складу злочину.

Проблеми визначення поняття та складових ознак складу злочину в науці кримінального права.

1.7. Об'єкт складу злочину

Поняття та значення об'єкта злочину. Структура суспільних відносин, що утворюють об'єкт злочину. Класифікація та види об'єктів злочину.

Значення предмета злочину. Особливості визначення потерпілого від злочину. Предмет злочину, його місце в структурі об'єкта злочину. Розмежування об'єкта та предмета злочину. Класифікація предметів злочину.

1.8. Об'єктивна сторона складу злочину

Поняття об'єктивної сторони злочину, її обов'язкові та факультативні ознаки. Значення об'єктивної сторони злочину.

Поняття та ознаки діяння, його види. Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність. Значення непереборної сили, фізичного і психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільно-небезпечне діяння (дію чи бездіяльність).

Суспільне небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони злочину: поняття, види та значення. Злочини з матеріальним та формальним складами, значення такого поділу.

Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Види причинного зв'язку. Встановлення ознак необхідного причинного зв'язку між суспільно небезпечним діянням та його наслідками в кримінальному праві.

Спосіб, засоби, обстановка, місце, час вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону злочину, їх кримінально-правове значення.

Проблеми вивчення об'єктивної сторони складу злочину в науці кримінального права України.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та тестових завдань.

Створення проекту нормативно-правового акту. Опрацювання нормативно-правової бази та аналіз судової практики України за темою.

1.9. Особа, яка підлягає кримінальній відповідальності (суб'єкт злочину)

Поняття суб'єкту злочину в кримінальному праві та його ознаки.

Фізична особа як обов'язкова ознака суб'єкта. Проблема визнання юридичної особи суб'єктом злочину в науці кримінального права.

Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта злочину. Поняття осудності та її критерії. Поняття неосудності за кримінальним правом та її критерії. Формула неосудності. Правові наслідки визнання особи неосудною. Обмежена осудність: поняття, значення, правові наслідки визнання особи обмежено осудною.

Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння, та її обґрунтування.

Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності.

Види суб'єкту злочину: загальний і спеціальний суб'єкт злочину. Службова особа як спеціальний суб'єкт злочину: поняття, ознаки та види.

1.10. Суб'єктивна сторона складу злочину

Поняття суб'єктивної сторони злочину, її обов'язкові та факультативні ознаки та значення. Поняття та форми вини в кримінальному праві, їх значення для кваліфікації злочину і призначення покарання.

Умисел та його види. Інтелектуальні та вольові ознаки прямого та непрямого умислу. Відмежування прямого умислу від непрямого. Спеціальні види умислу та їх значення для кваліфікації злочину.

Необережність та її види. Злочинна самовпевненість, її інтелектуальні та вольові ознаки. Відмежування злочинної самовпевненості від непрямого умислу. Злочинна недбалість, її об'єктивний та суб'єктивний критерії.

Випадок (казус), його відмежування від злочинної недбалості.

Змішана (подвійна, складна) форма вини та її значення для кваліфікації злочину.

Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину: їх поняття та значення для кваліфікації злочину.

Помилки в кримінальному праві: поняття, види помилок та їх значення для кримінальної відповідальності.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою.

1.11. Стадії вчинення злочину

Поняття, види, значення стадій вчинення злочину. Закінчений та незакінчений злочин. Момент закінчення злочинів із матеріальним, формальним та усіченим складом.

Незакінчений злочин та його види. Готування до злочину, його поняття та види. Замах на злочин, його поняття та види. Відмежування замаху на злочин

від готування до злочину та закінченого злочину. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин.

Добровільна відмова при незакінченому злочині: поняття, ознаки, правові наслідки. Добровільна відмова на стадії закінченого злочину та незакінченого злочину

Дійове каяття: поняття, ознаки, правові наслідки та відмінність від добровільної відмови.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій за темою. Розв'язання тестових завдань.

Опрацювання нормативно-правової бази та аналіз судової практики України за темою.

1.12. Співучасть у злочині

Поняття співучасті у злочині. Визначення поняття співучасті у злочині в чинному КК України. Спірні питання щодо співучасті у злочині в науці кримінального права. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Підстави кримінальної відповідальності за співучасть у злочині. Види співучасників злочину за чинним КК України.

Кримінально-правова характеристика злочинної діяльності виконавця, організатора, підбурювача і пособника. Межі кримінальної відповідальності співучасників злочину. Форми співучасті у злочині. Питання про форми співучасті в науці кримінального права. Співвиконавство і співучасть з розподілом ролей як форми співучасті у злочині.

Кримінально-правова характеристика форм співучасті у злочині, передбачених у ст. 28 КК України – група осіб, група осіб за попередньою змовою, організована група, злочинна організація; проблеми їх розмежування. Відповідальність і кваліфікація дій співучасників за різних форм співучасті. Кримінальна відповідальність співучасників та організаторів і учасників організованих груп і злочинних організацій.

Спеціальні питання відповідальності співучасників. Співучасть у злочині зі спеціальним суб'єктом. Ексцес виконавця. Види ексцесу виконавця. Кваліфікація дій співучасників при ексцесі виконавця, невдалому підбурюванні або пособництві. Особливості добровільної відмови при співучасті у злочині.

Причетність до злочину. Поняття причетності до злочину та підстави кримінальної відповідальності за неї. Види причетності: заздалегідь необіцяне

приховування злочину; заздальгідь необіцяне придбання чи збут майна, добутого злочинним шляхом; потурання злочинів: неповідомлення про злочин. Відмінність причетності до злочину від співучасті у злочині. Сучасні тенденції кримінально-правового регулювання окремих форм причетності до злочину.

Групове вчинення злочину за відсутності ознак співучасті у злочині. Особливості кримінальної відповідальності суб'єкта злочину за групове його вчинення.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою.

Опрацювання нормативно-правової бази та аналіз судової практики України за темою.

1.13. Множинність злочинів

Поняття, види та значення множинності злочинів у кримінальному праві. Юридична характеристика множинності злочинів. Відмежування множинності злочинів від одиничних злочинів: триваючих, продовжуваних, складених. Види множинності.

Повторність злочинів. Специфічні ознаки повторності злочинів. Відображення повторності злочинів у чинному КК України. Види повторності. Кримінально-правове значення повторності злочинів.

Сукупність злочинів. Специфічні ознаки сукупності злочинів. Види сукупності злочинів: ідеальна, реальна. Відмінність сукупності злочинів від конкуренції норм. Кримінально-правове значення сукупності злочинів.

Рецидив злочинів. Специфічні ознаки рецидиву злочинів. Відображення рецидиву злочинів у чинному КК України. Види рецидиву: загальний і спеціальний, простий і складний. Значення рецидиву для кваліфікації злочину і призначення покарання.

Проблеми систематизації різних видів множинності злочинів у науці кримінального права. Проблеми вивчення множинності злочинів у теорії кримінального права України.

1.14. Обставини, що виключають злочинність діяння

Поняття та юридична природа обставин, що виключають злочинність діяння. Проблеми класифікації цих обставин у науці кримінального права.

Необхідна оборона: поняття, ознаки, умови правомірності. Перевищення меж необхідної оборони. Юридична природа ситуації, передбаченої ч. 4 ст. 36 КК України. Провокація оборони.

Уявна оборона: поняття за КК України, юридична природа та основні різновиди.

Затримання особи, що вчинила злочин: поняття, ознаки, умови правомірності, відмінність від необхідної оборони.

Крайня необхідність: поняття, ознаки, умови правомірності, відмінність від необхідної оборони.

Фізичний або психічний примус: поняття та ознаки. Кримінально-правове значення фізичного та психічного примусу.

Виконання наказу або розпорядження: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Підстави визнання наказу або розпорядження законним. Поняття та ознаки явно злочинного наказу або розпорядження. Особливості кримінальної відповідальності особи, яка віддала явно злочинний наказ або розпорядження, та особи, яка виконала такий наказ або розпорядження.

Діяння, пов'язане з ризиком: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Поняття та ознаки виправданості ризику за КК України. Невиправданий ризик та його кримінально-правове значення.

Виконання спеціального завдання із запобігання чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Специфічні підстави та особливості кримінальної відповідальності особи, яка виконує таке завдання.

1.15. Кримінальна відповідальність та її підстави. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності за КК України. Проблеми систематизації окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності в теорії кримінального права.

Особливості звільнення від кримінальної відповідальності:

- 1) у зв'язку з дійовим каяттям;
- 2) у зв'язку з примиренням винного з потерпілим;
- 3) у зв'язку з передачею особи на поруки;
- 4) у зв'язку зі зміною обстановки;
- 5) у зв'язку із закінченням строків давності;
- 6) на підставі Закону України "Про амністію".

Загальна характеристика спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених у нормах Особливої частини КК України.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань. Опрацювання нормативно-правової бази та аналіз судової практики України за темою.

1.16. Поняття та мета покарання

Поняття покарання в контексті політики держави у боротьбі зі злочинністю. Характерні ознаки покарання. Покарання в системі заходів кримінально-правового впливу. Відмінність кримінального покарання від інших заходів кримінально-правового впливу. Мета призначення покарання.

Проблеми поняття та мети покарання в теорії кримінального права.

1.17. Система та види покарань

Поняття, ознаки та значення системи покарань за кримінальним законом. Класифікація видів покарань та її критерії. Основні та додаткові покарання; покарання, що можуть призначатися як основні, так і додаткові; строкові та безстрокові, загальні та спеціальні. Порядок призначення основних і додаткових покарань. Правові наслідки ухилення від покарання.

Поняття, зміст, підстави та порядок призначення покарань: штраф, позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадські роботи, виправні роботи, службові обмеження для військово-службовців, конфіскація майна, арешт, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, позбавлення волі на певний строк, довічне позбавлення волі. Смертна кара в історії кримінального права України.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою.

Опрацювання нормативно-правової бази та аналіз судової практики України за темою.

1.18. Призначення покарання

Загальні засади призначення покарання, їх юридична природа та загальний зміст.

Загальні правила призначення покарання за КК України. Призначення покарання у межах, встановлених у санкції статті (частини статті) КК України, яка передбачає відповідальність за вчинений злочин. Урахування при призначенні покарання ступеня тяжкості вчиненого злочину, особи винного та обставин справи, що пом'якшують та (або) обтяжують покарання.

Загальна характеристика обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання.

Призначення покарання за незакінчений злочин і за злочин, вчинений у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

Призначення покарання за сукупністю злочинів. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю злочинів.

Призначення покарання за сукупністю вироків. Умови, порядок, межі та

принципи призначення остаточного покарання за сукупністю вироків.

Правила складання покарань і зарахування строку попереднього ув'язнення. Порядок зарахування в призначене судом покарання попереднього ув'язнення. Обчислення строків покарання.

Правила призначення додаткових покарань.

1.19. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття, види, передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки звільнення від покарання та його відбування.

Умовне та безумовне, обов'язкове та факультативне, повне та часткове звільнення від покарання та його відбування. Розмежування звільнення від покарання та звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від покарання та його відбування у зв'язку з набранням чинності нового закону, який усуває караність вчиненого діяння чи встановлює за нього більш м'яке покарання: передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки такого звільнення.

Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності: передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки такого звільнення.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням: передумови, підстави та порядок застосування такого звільнення. Іспитовий строк, його тривалість і значення. Особливості звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі угод про примирення або визнання винуватості.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років: передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки такого звільнення.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Зупинення та переривання строків давності. Злочини, при засудженні за які давність не застосовується.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: поняття, передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки такого звільнення. Відмежування заміни невідбутої частини покарання більш м'яким від умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років: передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки такого звільнення.

Звільнення від покарання за хворобою: передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки такого звільнення.

Звільнення від покарання на підставі Закону України “Про амністію” або акта про помилування. Поняття амністії, її зміст, види, підстави, порядок застосування та правові наслідки. Категорії осіб, щодо яких не допускається застосування амністії. Особливості застосування індивідуальної амністії. Помилування. Положення про порядок здійснення помилування. Поняття помилування, його зміст, види, підстави, порядок застосування та правові наслідки. Відмежування помилування від амністії.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв’язання тестових завдань за темою. Опрацювання нормативно-правової бази.

1.20. Судимість

Поняття судимості. Межі судимості. Обставини, які зумовлюють визнання особи такою, що не має судимості. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості.

Погашення судимості. Загальні умови та строки погашення судимості. Особливості обчислення строків погашення судимості при перебігу давності виконання вироку, при умовно-достроковому звільненні від покарання чи заміні його більш м’яким. Погашення судимості в осіб, щодо яких застосовано Закон України “Про амністію” або акт про помилування. Переривання строку погашення судимості.

Зняття судимості. Умови та підстави зняття судимості, що передбачені КК України.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв’язання тестових завдань за темою.

1.21. Інші заходи кримінально-правового характеру

Поняття примусових заходів медичного характеру, їх юридична природа, мета застосування та основний кримінально-правовий зміст. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру.

Види примусових заходів медичного характеру. Особливості застосування окремих видів примусових заходів медичного характеру, що передбачені КК України. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

Поняття примусового лікування, його юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Особи, до яких може бути застосоване примусове лікування. Місця примусового лікування, визначені КК України.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою. Опрацювання нормативно-правової бази, аналіз судової практики України за темою.

1.22. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб

Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Поняття та підстави застосування цих заходів. Визнання злочину таким, що вчинений в інтересах юридичної особи. Види юридичних осіб, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру.

Передумови та підстави звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру. Зупинення, переривання перебігу строків давності застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру: умови, правові наслідки та особливості обчислення строків давності.

Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Основні та додаткові заходи. Обов'язки, що покладаються на юридичну особу при застосуванні заходів кримінально-правового характеру.

Штраф. Поняття, зміст, підстави та порядок застосування. Відмінність цього виду заходів кримінально-правового характеру від штрафу як виду покарання.

Конфіскація майна. Поняття, зміст і підстава застосування. Відмінність цього заходу кримінально-правового характеру від конфіскації майна як виду покарання та від спеціальної конфіскації.

Ліквідація. Підстави та порядок застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.

1.23. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Види заходів кримінально-правового впливу, що можуть бути застосовані до неповнолітнього та малолітнього за КК України.

Примусові заходи виховного характеру, що застосовуються до особи, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, вчинила суспільно небезпечне діяння.

Звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Підстави звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Особливості звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх. Особливості застосування до неповнолітніх окремих видів покарань (штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт, позбавлення волі на певний строк).

Призначення покарання неповнолітнім. Додаткові правові орієнтири, які враховує суд під час призначення покарання неповнолітньому. Межі остаточного покарання, яке може бути призначене неповнолітньому за сукупністю злочинів та вироків.

Звільнення неповнолітнього від покарання та його відбування. Особливості звільнення неповнолітнього від відбування покарання з випробуванням, звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру, звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності, умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Особливості погашення і зняття судимості в осіб, які вчинили злочин до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

2.1. Особлива частина кримінального права, її значення та система. Правові основи кваліфікації

Поняття Особливої частини кримінального права України, її значення. Єдність Загальної і Особливої частин кримінального права.

Відображення положень Конституції України в Особливій частині КК України. Система Особливої частини Кримінального кодексу України.

Поняття кваліфікації злочинів. Правові основи кваліфікації злочинів. Склад злочину – правова модель кваліфікації злочинів.

2.2. Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Види дій. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Державна зрада. Поняття державної зради. Склад злочину. Умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за державну зраду.

Посягання на життя державного чи громадського діяча. Склад злочину.

Диверсія. Поняття диверсії. Склад злочину. Відмежування диверсії від суміжних злочинів.

Шпигунство. Поняття шпигунства. Склад злочину. Умови звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила шпигунство.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою. Аналіз судової практики України за темою.

2.3. Злочини проти життя та здоров'я особи

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти життя особи.

Вбивство: поняття та види. Умисне вбивство. Склад злочину.

Вбивство через необережність. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Доведення до самогубства. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза вбивством. Склад злочину. Відмежування цього злочину від замаху на вбивство. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти здоров'я. Поняття, види та критерії визначення ступеня тяжкості тілесного ушкодження.

Поняття та кримінально-правова характеристика видів тілесних ушкоджень.

Порядок визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.

Відмінність умисного тяжкого тілесного ушкодження, внаслідок якого сталася смерть потерпілого, від вбивства з умисною чи необережною формою вини.

Загальна характеристика злочинів, що вчиняються у медичній сфері.

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Склади злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Зараження венеричною хворобою. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки

2.4. Злочини проти волі, честі та гідності особи

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Захоплення заручників. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування захоплення заручника від незаконного позбавлення волі або викрадення людини.

Підміна дитини. Склад злочину.

Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини. Склад злочину. Поняття експлуатації людини та уразливого стану особи. Кваліфікуючі ознаки.

Експлуатація дітей. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою.

2.5. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Зґвалтування. Поняття зґвалтування. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього злочину від зґвалтування.

Примушування до вступу в статевий зв'язок. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Розбещення неповнолітніх. Склад злочину. Вік потерпілої особи. Кваліфікуючі ознаки.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій та розв'язання тестових завдань за темою.

2.6. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина.

Кримінально-правова характеристика злочинів: проти виборчих прав громадян; проти трудових прав громадян; в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності; проти сім'ї та свободи совісті.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина.

2.7. Злочини проти власності

Поняття та система злочинів проти власності.

Власність і право власності як об'єкти кримінально-правової охорони.

Загальна характеристика корисливих злочинів, пов'язаних з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб.

Загальна характеристика корисливих злочинів проти власності, не пов'язаних з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб.

Загальна характеристика некорисливих злочинів проти власності.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів: крадіжка; грабїж; розбій; вимагання; шахрайство; порушення обов'язків щодо охорони майна; придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів проти власності.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань. Аналіз судової практики України за темою.

2.8. Злочини в сфері господарської діяльності

Поняття, система, ознаки та загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері кредитно-фінансової, банківської та бюджетної системи України.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері підприємництва. Конкурентних відносин та іншої діяльності суб'єктів господарювання.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері банкрутства.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері обслуговування споживачів і захисту їх прав.

Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері приватизації державного та комунального майна.

Практичне завдання

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

2.9. Злочини проти довкілля

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти довкілля.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів проти екологічної безпеки:

Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері землевикористання, охорони надр та атмосферного повітря.

Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері водних ресурсів.

Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері лісокористування, захисту рослинного та тваринного світу.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів проти довкілля.

2.10. Злочини проти громадської безпеки

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти громадської безпеки. Громадська безпека як об'єкт кримінально-правової охорони.

Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних із незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами.

Кримінально-правова характеристика злочинів:

- створення злочинної організації;
- бандитизм;
- терористичний акт. Відмежування терористичного акту від диверсії;
- втягнення у вчинення терористичного акту;
- публічні заклики до вчинення терористичного акту;
- створення терористичної групи чи терористичної організації;
- сприяння вчиненню терористичного акту;
- фінансування тероризму;
- створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.

Кримінально-правова відповідальність за порушення правил, що гарантують громадянську безпеку.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

2.11. Злочини проти безпеки виробництва

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти безпеки виробництва.

Злочини у сфері безпеки праці.

Порушення вимог законодавства про охорону праці. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від інших злочинів проти безпеки виробництва.

Інші злочини проти безпеки виробництва.

Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд. Склад злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Судова та слідча практика з питань класифікації злочинів проти безпеки виробництва.

2.12. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на безпеку руху та експлуатації залізничного, водного і повітряного транспорту.

Кримінально-правова характеристика злочинів, які посягають на безпеку руху та експлуатації автотранспорту і міського електротранспорту.

Кримінально-правова характеристика злочинів:

- порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту;
- порушення чинних на транспорті правил;
- пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів;
- незаконне заволодіння транспортним засобом;
- порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами.

2.13. Злочини проти громадського порядку та моральності

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності.

Кримінально-правова характеристика складу злочинів проти громадського порядку:

- групове порушення громадського порядку;
- масові заворушення;
- заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку;
- хуліганство;
- наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.

Кримінально-правова характеристика складу злочинів проти моральності.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

2.14. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Поняття, види та загальна характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони. Особливості механізму кримінально-правової охорони здоров'я населення.

Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів, пов'язаних з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.

Кримінально-правова характеристика злочинів проти здоров'я населення:

- використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів;
- незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин;
- незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів;
- спонукання неповнолітніх до застосування допінгу;
- схилення неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів;
- порушення правил боротьби з епідеміями;
- порушення правил поведінки з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами;
- заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.

2.15. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Поняття, система та загальна характеристика злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Кримінально-правова характеристика злочинів, які посягають на відносини у сфері охорони державної таємниці або конфіденційної інформації.

Кримінально-правова характеристика злочинів, які посягають на недоторканість державного кордону.

Кримінально-правова характеристика злочинів, які порушують порядок комплектування Збройних Сил України, що забезпечують її обороноздатність.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

2.16. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян і злочини проти журналістів

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері використання державних символів.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері використання документів і засобів отримання інформації.

Кримінально-правова характеристика злочинів проти представників влади, працівників правоохоронних органів.

Кримінально-правова характеристика злочинів проти журналістів.

Кримінально-правова характеристика складів інших злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

2.17. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Поняття, система та загальна характеристика злочинів у сфері використання електронно-обчислюваних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж. Безпека комп'ютерної інформації як об'єкт кримінально-правової охорони. Кримінально-правова характеристика складів злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж:

- несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж та мереж електрозв'язку;

- створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програм чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут;

- несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації;

- несанкціоновані дії з інформацією, яка обробляється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї;

- порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них обробляється;

- перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

2.18. Злочини у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, ознаки та загальна характеристика злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Поняття службової особи. Поняття професійної діяльності у сфері надання публічних послуг.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів:

- зловживання владою або службовим становищем;
- зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми;
- перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу;
- зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги;
- декларування недостовірної інформації;
- службове підроблення;
- службова недбалість;
- незаконне збагачення;
- підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми;
- підкуп особи, яка надає публічні послуги;
- пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі;
- зловживання впливом;
- провокація підкупу.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності.

2.19. Злочини проти правосуддя

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти правосуддя.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів, які посягають на конституційні принципи діяльності органів досудового слідства, прокуратури і суду.

Кримінально-правова характеристика злочинів, які перешкоджають виконанню вироку (рішення, ухвали, постанови) та призначеного до відбування покарання.

2.20. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)

Поняття та загальна характеристика злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів). Поняття військового злочину. Військовий злочин і військовий дисциплінарний проступок. Юридична природа застосування правил дисциплінарного статусу Збройних Сил України за діяння, передбачені у розділі XIX Кримінального кодексу України. Військові службові злочини.

Кримінально-правова характеристика складів злочинів:

- проти порядку підлеглості та військової честі;
- проти порядку проходження військової служби;
- проти порядку користування військовим майном і його зберігання;
- проти порядку експлуатації військової техніки;
- проти встановленого порядку збереження військової таємниці;
- проти законів і звичаїв війни.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів проти встановлення порядку несення військової служби

Практичне заняття

Вирішення правових практичних ситуацій. Розв'язання тестових завдань.

2.21. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, система та загальна характеристика злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Кримінально-правова характеристика складів злочинів:

- проти миру;
- проти безпеки людства;
- проти міжнародного правопорядку.

Судова та слідча практика з питань кваліфікації злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

34. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів і тем	Кількість годин					Примітка
			Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Змістовий модуль I. Предмет, метод та система адміністративного права							
1.	Поняття та система кримінального права України	4	2		2		
2.	Принципи кримінального права	4	2		2		
3.	Закон про кримінальну відповідальність. Поняття та види злочину	6	2	2	2		
4.	Кримінальна відповідальність та її підстави	7	2	2	3		
5.	Склад злочину. Об'єкт складу злочину. Об'єктивна сторона складу злочину	6	2	2	3		
6.	Особа, яка підлягає кримінальній відповідальності (суб'єкт злочину)	7	2	2	3		
7.	Суб'єктивна сторона складу злочину	7	2	2	3		
8.	Стадії вчинення злочину	7	2	2	3		
9.	Співучасть у злочині	5		2	3		
10.	Множинність злочинів	5		2	3		
11.	Обставини, що виключають злочинність діяння	7	2		3	2	
12.	Кримінальна відповідальність та її підстави. Звільнення від кримінальної відповідальності	7	2	2	3		
13.	Поняття та мета покарання	5	2		3		
14.	Система та види покарань	5	2		3		
15.	Призначення покарання	5		2	3		
16.	Звільнення від покарання та його відбування	7	2	2	3		
17.	Судимість	6		2	3	1	
18.	Інші заходи кримінально-правового характеру	5		2	3		
19.	Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб	7	2	2	3		

20.	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	7	2	2	3		
	Всього за модуль I	120	30	30	57	3	
Змістовий модуль II. Особлива частина кримінального права, її значення та система							
21.	Правові основи кваліфікації		2		2		
22.	Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи.		2		2		
23.	Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи			2	2		
24.	Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина			2	2		
25.	Злочини проти власності		2		2		
26.	Злочини в сфері господарської діяльності		2		2		
27.	Злочини проти довкілля			2	2		
28.	Злочини проти громадської безпеки		2		1		
29.	Злочини проти безпеки виробництва			2	1		
30.	Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту		2		1		
31.	Злочини проти громадського порядку та моральності		2		1		
32.	Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення		2		1	2	
33.	Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації		2		1		
34.	Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян і злочини проти журналістів		2		1		

35.	Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Злочини у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.			2	1		
36.	Злочини проти правосуддя. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)		2		1		
37.	Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку			1	1	1	
Всього по змістовому модулю 2:			22	11	24	3	
Разом:		180	52	41	81	6	

5. Методи навчання

Дисципліна "Кримінальне право" включає такі види занять як лекції, практичні заняття, а також самостійну та індивідуальну роботу студента, а також модульний контроль.

Вивчення кримінального права рекомендується почати з ознайомлення з тематичним планом, який містить структуру курсу, з планами практичних занять, завданнями для самостійної роботи. В результаті студент отримує уяву про завдання, що має виконати під час вивчення курсу «Кримінальне право», а також методичні рекомендації для самостійного опрацювання матеріалу та підготовки до занять з метою засвоєння основних, сформульованих на підставі сучасних теоретичних положень і новітнього законодавства України. Особливу увагу при цьому слід приділити тим темам, при вивченні яких не передбачена лекція.

6. Методи контролю

Технологія застосування різних методів контролю знань студентів з дисципліни "Кримінальне право" передбачає проведення проміжних модульних контролів і підсумкового модулю студентів.

В процесі вивчення дисципліни «Кримінальне право» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- директорська контрольна робота;
- оцінювання виконання індивідуального завдання;

- залік, іспит.

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Адміністративне право» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

7 семестр

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Сума
Теми 1- 4 (модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота Теми 1 - 8	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	
25 %	50 %	25 %	100 %
Тиждень (8)	Тиждень (15)	Тиждень (15)	

8 семестр

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Сума
Теми 1- 4 (модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота Теми 1 - 8	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	Іспит	
20 %	25 %	15 %	40%	100 %
Тиждень (4)	Тиждень (11)	Тиждень (11)	Відповідно до графіка навчального процесу	

Шкала оцінювання (переведення)

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

7. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Кримінальне право» включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- програму з навчальної дисципліни;
- інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, які містяться в навчально-методичному комплексі з дисципліни;
- завдання для самостійної роботи студентів, які містяться у навчально-методичному комплексі з дисципліни;
- тестові завдання до практичних занять, які містяться у навчально-методичному комплексі дисципліни;
- модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу;
- методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання рефератів, наукових робіт, які містяться у навчально-методичному комплексі з дисципліни.

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Мультимедійний проектор, комп'ютер.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові акти

1. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини від 04.11.1950 р. редакція від 01.06.2010 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004
2. Конвенція про правову допомогу та правові відносини з цивільних, сімейних та кримінальних справ // Мінськ, 22.01.1993 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/997_009
3. Європейська конвенція про видання правопорушників від 13.12.1957 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995033>
4. Європейська конвенція про взаємодопомогу у кримінальних справах між державами-членами Європейського Союзу : ратифікована Законом України від 29.05.2000 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_238

5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

6. Кримінальний кодекс України від від 05.04.2001 р. № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/2341-14>

7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

8. Про Конституційний Суд України : Закон України від 16.10.1996 р. № 422/96-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/422/96-вр>

9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

10. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

11. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>

12. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

13. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

14. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

15. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зловживання ними : Закон України від 15.02.1995 р. № 62/95-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр>

16. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

17. Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/20/95-вр>

18. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. № 776/97-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр>

19. Про службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-ХІІ [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>

20. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-ХІІ [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>

21. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

22. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

23. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду : Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266/94-вр>

24. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

25. Про посилення судового захисту прав та свобод людини і громадянина : Постанова Верховного Суду України від 30.05.1997 р. № 7.

26. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посібн. – 4-те вид., перероб. та доп. – Київ : Алерта, 2016. – 364 с.

27. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; /за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-е вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2010.

Інформаційні ресурси

<http://iportal.rada.gov.ua/> – офіційний веб-портал Верховної Ради України.

<http://www.kmu.gov.ua/control/> – Урядовий портал.

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.

<http://www.court.gov.ua/> – офіційний веб-портал “Судова влада в Україні”.

<http://www.scourt.gov.ua/> – інформаційний сервер Верховного Суду України.

<http://sc.gov.ua> – офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/> – єдиний державний реєстр судових рішень.

<http://www.nbuv.gov.ua/> – інтернет-сторінка Національної бібліотеки України

В.І. Вернадського.

<http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=news> – сайт юридичного журналу “Право України”.

<http://ovu.com.ua/> – сайт періодичного видання нормативно-правових актів України “Офіційний вісник України”.